

ברכות מב

פת הבאה בכסנין

האם מברכים המוציא?	האוכל	
לא	13 לחמים מתוקים וגדולים	רב הונא
כן	אם רוב אנשים קובעים עליו סעודה	רב נחמן
לא	פת הבאה בכסנין	רב יהודה בר חביבא
כן	פת הבאה בכסנין	רבי מונא – ופסיקת שמואל כמותו לפי הבנה אחת
לא	פת הבאה בכסנין	לפי הבנה אחרת – שמואל לא פוסק כרבי מונא
כן	לחמניות – שקבע סעודה עליהם	רב יהודה בר חביבא בשם שמואל

שלבים שלאחריהם אי אפשר להמשיך לאכול בלי לברך :

גמר מלאכול (כיוון בדעתו שלא יאכל עוד)
סילק את השלחן
סילק והתכוון שסיים לאכול (אם חשב שימשיך לאכול – כמו הסיפור עם ריש גלותא, אפשר להמשיך לאכול)
אם רגיל לסוך ידיו בשמן לפני שמברך, אז רק לאחר שהוא סך ידיו בשמן
מים אחרונים

משנה.

ברך על היין שלפני המזון	פטר את היין שלאחר המזון
ברך על הפרפרת שלפני המזון	פטר את הפרפרת שלאחר המזון
ברך על הפת	פטר את הפרפרת
על הפרפרת	לא פטר את הפת
בית שמאי אומרים	אף לא מעשה קזרה
היו יושבין	כל אחד מברך לעצמו
הסבו	אחד מברך לכולן
בא להם יין בתוך המזון	כל אחד ואחד מברך לעצמו
בא להם יין אחר המזון	אחד מברך לכולם
המוגמר שמביאים לאחר הסעודה	הוא מוציא את כולם למרות שזה לאחר הסעודה

גמרא.

ברך על היין שלפני המזון	פטר את היין שלאחר המזון
-------------------------	-------------------------

צמצום ההלכה: אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: לא שנו אלא בשבתות וימים טובים, הואיל ואדם קובע סעודתו על היין, אבל בשאר ימות השנה - מברך על כל כוס וכוס.

חיזוק: אתמר נמי, אמר רבה בר מרי אמר רבי יהושע בן לוי: לא שנו אלא בשבתות וימים טובים, ובשעה שאדם יוצא מבית המרחץ, ובשעת הקזת דם, הואיל ואדם קובע סעודתו על היין, אבל בשאר ימות השנה - מברך על כל כוס וכוס.

סיפור להוכיח: רבה בר מרי איקלע לבי רבא בחול, חזייה דבריק לפני המזון והדר בריך לאחר המזון, אמר ליה: יישר, וכן אמר רבי יהושע בן לוי.
עוד סיפור להוכיח? רב יצחק בר יוסף איקלע לבי אביי ביום טוב, חזייה דבריק אכל כסא וכסא. אמר ליה: לא סבר לה מר להא דרבי יהושע בן לוי? - אמר ליה: נמלך אנא.

איבעיא להו: בא להם יין בתוך המזון, מהו שיפטור את היין שלאחר המזון?

אם תימצי לומר בריך על היין שלפני המזון
פטר את היין שלאחר המזון
משום דזה לשתות וזה לשתות;
אבל הכא דזה לשתות וזה לשרות
- לא או דילמא לא שנא?

תשובות:

רב אמר: פוטר
רב נחמן אמר: פוטר
ורב כהנא: אינו פוטר.
ורב ששת: אינו פוטר.
רב הונא ורב יהודה וכל תלמידי דרב: אינו פוטר

קושץ: איתיביה רבא לרב נחמן: בא להם יין בתוך המזון - כל אחד ואחד מברך לעצמו, לאחר המזון - אחד מברך לכולם! (מדובר באותו מקרה שהביאו קודם יין בתוך הסעודה ואח"כ יין לאחר הסעודה)

תירוץ: אמר ליה, הכי קאמר: אם לא בא להם יין בתוך המזון אלא לאחר המזון - אחד מברך לכולם. (מדובר על שני מקרים שונים - כל אחד מקרה בפני עצמו)

ברך על הפת - פטר את הפרפרת, על הפרפרת - לא פטר את הפת; בית שמאי אומרים: אף לא מעשה קדרה.

איבעיא להו: בית שמאי ארישא פליגי, או דילמא אסיפא פליגי?
דקאמר תנא קמא: בריך על הפת פטר את הפרפרת וכל שכן מעשה קדרה, ואתי בית שמאי למימר: לא מיבעיא פרפרת - דלא פטרה להו פת, אלא אפילו מעשה קדרה - נמי לא פטרה;
או דילמא אסיפא פליגי, דקתני: בריך על הפרפרת לא פטר את הפת, פת הוא דלא פטר, אבל מעשה קדרה - פטר. ואתו בית שמאי למימר: ואפילו מעשה קדרה נמי לא פטר

תיקו

היו יושבין כל אחד ואחד כו'. הסבו - אין, לא הסבו - לא.

קושץ: ורמינהו: עשרה שהיו הולכים בדרך, אף על פי שכולם אוכלים מכנר אחד - כל אחד ואחד מברך לעצמו; ישבו לאכול, אף על פי שכל אחד ואחד אוכל מכנרו - אחד מברך לכולם. קתני ישבו, אף על פי שלא הסבו! -

תירוץ: אמר רב נחמן בר יצחק, כגון דאמרי: ניזיל וניכול לחמא בדוך פלן.